

FNs bærekraftsmål i SpareBank 1 Østlandet

Bærekraftsmålene er verdens felles arbeidsplan for en bærekraftig framtid. Målene skal nås innen 2030. For å få det til må alle land og næringsaktører bidra. SpareBank 1 Østlandet har gjennom flere bærekraftverksteder høsten 2018 jobbet med hvilke bærekraftsmål vi mener banken har positiv og negativ påvirkning på. Vår ambisjon i bærekraftsarbeidet er å forsterke vår positive påvirkning, og redusere vår negative. Bærekraftsmålene gir en god ramme og retning for arbeidet. Som bank har vi påvirkning på *mange* områder, men vi har sett at vi har særlig stor påvirkning (impact) på de følgende målene:



I arbeidet med å understøtte bærekraftsmålene fram mot 2030 kommer vi til å legge stor vekt på samarbeid med eksterne aktører; kunder, organisasjoner, andre bransjeaktører og bransjeorganisasjoner, academia og myndigheter. Derfor er mål 17, som omhandler samarbeid for å nå målene, et metodemål for oss.



De interne målene (i innerste sirkel i figuren nedenfor), er mål som banken selv skal jobbe for å oppnå. Andre mål er kun eksterne. Det er mål vi skal hjelpe kundene og samfunnet for øvrig med å oppnå, gjennom de virkemidlene vi som bank besitter. Fem av målene er både interne og eksterne. Det framstilles på denne måten:



SpareBank 1 Østlandet leverer allerede mye godt arbeid på målene ovenfor, og vi rapporterer på resultater innenfor de mest relevante temaene i vår årsrapport.

Kort begrunnelse for utvelgelsen av de enkelte bærekraftsmål:



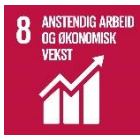
"Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle" (i hovedsak et eksternt mål).

En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv.¹ Som en engasjert og ansvarlig samfunnsaktør har SpareBank 1 Østlandet i en årrekke hatt fokus på utdanning, deriblant gjennom sitt arbeid med å bygge barn og unges kompetanse i personlig økonomi. Utdanningsnivået i Hedmark er lavt sammenlignet med landet for øvrig. Banken tar samfunnsansvar ved å bidra økonomisk og faglig slik at ungdom i Innlandet gis mulighet for høyere utdanning i sine hjemmeområder. Banken har derfor hatt et mangeårig samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) og Høgskolen i Innlandet (HINN). Sammen med UE, HINN og EON Reality har vi utviklet AR-teknologi til bruk i økonomiundervisning i skolen. Vi har hatt en satsing på Innlandsuniversitetet og inngikk i 2018 også en samarbeidsavtale med NTNU Gjøvik. I banken har vi også stort fokus på opplæring og kompetanseheving internt for ansatte, blant annet gjennom årlige initiativ som Etikukka og Arbeidslivets Klimauke.

SB1Ø leverer særlig på følgende delmål:

4.4) Innen 2030 oppnå en betydelig økning i antall unge og voksne med kompetanse, blant annet i tekniske fag og yrkesfag, som er relevant for sysselsetting, anstendig arbeid og entreprenørskap. Vi bidrar med økonomikompetanse og har samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Vi støtter entreprenørskapspriser økonomisk. Vi har et omfattende økonomiopplæringsprogram, «Jesper på hjul», der bankens egen lærer drar rundt på skoler og underviser ungdom i grunnleggende og nødvendig økonomikunnskap.

4.7) Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling, blant annet gjennom utdanning for bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettigheter, likestilling, fremme en freds- og ikkevoldskultur, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling. Dette inkluderes i arbeidet til «Jesper på hjul». Vi gir også en egen Ungt entreprenørskapspris til mest bærekraftige bedrift. Økonomiopplæring inkluderes også i økende grad i rådgivningen av kunder.



"Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle" (i hovedsak et internt mål).

Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Å skape arbeidsplasser av god kvalitet er en av de største utfordringene for alle land fram mot 2030. SpareBank 1 Østlandet har i hele sin eksistens lagt vekt på å være en ansvarlig bank. Som *sparebank* har formålet vært å ta del i samfunnsutviklingen

¹ Den overordnede forklaringen om bærekraftsmålene er hentet fra FN sambandet. <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

som en engasjert og ansvarlig samfunnsaktør. I dag gjenspeiles dette i visjonen *Sammen om å skape* og vår ambisjon *Bærekraft i alt vi gjør*.

SB1Ø leverer særlig på følgende delmål:

8.3) Fremme en utviklingsrettet politikk som støtter produktiv virksomhet, opprettelse av anstendige arbeidsplasser, entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og stimulere til formalisering av og vekst i antallet svært små, små og mellomstore bedrifter, blant annet ved å sørge for tilgang til finansielle tjenester. For banken er dette spesielt relevant for utlån til bedriftsmarkedet, siden en stor andel av de vi gir kreditt er svært små, eller små og mellomstore bedrifter.

8.5) Innen 2030 oppnå full og produktiv sysselsetting og anstendig arbeid for alle kvinner og menn, deriblant ungdom og personer med nedsatt funksjonsevne, og oppnå lik lønn for likt arbeid. Dette er et internt mål for oss, særlig innen HR.

8.8) Beskytte arbeiderrettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, herunder arbeidsinnvandrere og særlig kvinnelige innvandrere, samt arbeidstakere i vanskelige arbeidsforhold. Dette er først og fremst et internt mål innen HR, men også relevant i for våre utlån på bedriftsmarked og inngår derfor i vår risikovurdering.

8.10) Styrke nasjonale finansinstitusjoners evne til å stimulere til og utvide tilgangen til bank- og forsikringstjenester samt finansielle tjenester for alle. SpareBank 1 Østlandet har gjort undersøkelser av utsatte grupper, og vi tilrettelegger våre tjenester for å gjøre banktjenester tilgjengelig for alle.



"Bygge solid infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon" (både internt og eksternt mål).

Teknologi og innovasjon kan bidra til å løse miljømessige utfordringer som følge av utbyggingen av infrastruktur. SpareBank 1 Østlandet har i inneværende strategiperiode stort fokus på innovasjon, og etablerte i 2017 en egen innovasjonsavdeling. Vi har to delmål i bærekraftsstrategien vår som er knyttet til innovasjon, ett knyttet til intern og ett knyttet til ekstern innovasjon.

SB1Ø leverer særlig på følgende delmål:

9.3) Øke tilgangen til finansielle tjenester, herunder rimelig kreditt, for små industribedrifter og andre bedrifter, særlig i utviklingsland, og styrke disse bedriftenes integrering i verdikjeder og markeder. For SpareBank 1 Østlandet henger dette sammen med vår vekstambisjon og vår kjernevirksomhet - det å bygge opp under små bedrifter generelt og i distriktene spesielt. Her har vi også flest kunder, små og mellomstore.

9.4) Innen 2030 oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med en mer effektiv bruk av ressurser og større anvendelse av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser, der alle land gjør en innsats etter egen evne og kapasitet. Dette målet leverer SpareBank 1 Østlandet på gjennom landbruk- og eiendomssatsingene på bedriftsmarkedssiden.



"Sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre" (eksternt mål – bygg, anlegg og eiendomssatsingen).

Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser.

Bærekraftig produksjon innebærer å redusere ressursbruk, unngå utnyttelse av mennesker, miljødeleggelse og klimagassutslipp når man produserer en vare. På sikt vil dette føre til økonomisk vekst, begrense klimaendringer og øke livskvaliteten til mennesker på jorda.

Vi erkjenner at vi som norsk bank har et ansvar her, både overfor privat- og bedriftsmarkedet. Eksempler på tiltak innen ansvarlig forbruk og produksjon er at PM i over flere år har vært med å arrangere byttedager av idrettsutstyr for å fremme gjenbruk og sirkulærøkonomi, samt at vi tilbyr en vedlikeholdskalender. Vedlikeholdskalenderen gir kundene stegvis veiledning og oversikt over hva man trenger for både innendørs og utendørs vedlikehold av boligen din.

I 2020 gikk vi inn i to næringslivsklynger i vår region som jobber med løsninger for klima og ressursutnyttelse; 1) NCE Heidner Biocluster, Norges ledende næringsklynge for grønn bioøkonomi og bærekraftig matproduksjon, og 2) Norwegian Wood Cluster, en næringsklynge i verdikjeden skog, industri og bygg som skal utvikles til en internasjonal ledende næringsklynge for industrielt, bærekraftig trebryggeri.

SB1Ø leverer særlig på følgende delmål:

12.2 Innen 2030 oppnå en bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser. Her leverer vi gjennom satsingen på utlån til bedriftsmarkedet, spesielt innen landbruk.

12.6 Stimulere selskaper, særlig store og flernasjonale selskaper, til å innføre bærekraftige arbeidsmetoder og integrere informasjon om bærekraft i sine rapporteringsrutiner. Her leverer vi gjennom satsingen på bedriftsmarkedet.

12.8 Innen 2030 sikre at alle i hele verden har relevant informasjon om og er seg bevisst en bærekraftig utvikling og en livsstil som er i harmoni med naturen. Dette skal vi levere på gjennom våre samtaler med person- og bedriftskunder, samt gjennom vårt kommunikasjonsarbeid.



"Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem" (internt og eksternt mål).

Klimaendringer er et globalt spørsmål og kjenner ingen landegrensers. På klimatoppmøtet i Paris i 2015 ble verdens ledere enige om en avtale som forplikter landene seg til å gjøre alt de kan for at temperaturen ikke skal stige mer enn to grader, og helst ikke mer enn 1,5 grader.

SpareBank 1 Østlandet skal gjøre vårt for å bidra til at vi når klimamålene. Dermed har SpareBank 1 Østlandet forpliktet seg til netto nullutslipp fra sine utlåns- og investeringsporteføljer innen 2050 eller tidligere, samt blitt med i det nye FN-initiativet Net Zero Banking Alliance (NZBA).

Banken har størst mulighet for å redusere utslippene i utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet og har satt seg vitenskapsbaserte klimamål for utslippsreduksjon. Utslippene skal ned med minst 40 prosent i denne porteføljen fra 2020 til 2030. Arbeidet med klimatiltak i bankens to største bransjer,

næringsseidom og landbruk, er allerede godt i gang. I tillegg avstår banken fra utlån til fossil energiproduksjon.

I personmarkedet er det innen temaet bolig at banken har størst mulighet for påvirkning. Divisjonen har allerede slått fast CO₂-avtrykket i boligporteføljen, og har videre bestemt at innen 2050 skal PM bidra til å redusere CO₂-utslipp i eksisterende boligportefølje med 30% på 40% av boligene.

Vi tilbyr flere grønne produkter til våre kunder, som grønt boliglån, grønt billån, grønt landbrukslån og grønt energilån. I tillegg har SpareBank 1 Østlandet utarbeidet et rammeverk for utstedelse av grønne obligasjoner (Green Bond Framework).

SB1Ø leverer særlig på følgende delmål:

13.3 Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette. SpareBank 1 Østlandet vil inkludere både informasjon om klima og vurderinger av klimapåvirkning og klimarisiko i sitt arbeid mot person- og bedriftskunder.



"Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold" (eksternt mål - landbrukssatsingen).

Skog dekker 30 prosent av jordas overflate. Skogene gir mat og ly, bekjemper klimaendringer, tar vare på det biologiske mangfoldet, og er hjemmet til mange urfolk. Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. 2,6 milliarder mennesker får sin inntekt direkte fra jordbruk, men over 50 prosent av alt land som brukes til dyrking er utsatt for en degradering av jordsmonnet. I Norge er det forholdsvis små sammenhengende områder som egner seg for jordbruksproduksjon², men store deler ligger i vårt markedsområde.

Landbruk er derfor en stor næring for SpareBank 1 Østlandet. Næringen skal gjennom store endringer framover, blant annet for å få det landbruket selv kaller et «klimagesmart landbruk».³ Som en viktig samarbeidspartner skal vi støtte dem i den bærekraftige omstillingen de skal igjennom.

SB1Ø leverer særlig på følgende delmål:

15.a) Skaffe til veie og oppnå en betydelig økning i finansielle ressurser fra alle kilder med sikte på bevaring og bærekraftig bruk av biologisk mangfold og økosystemer. Dette er for SpareBank 1 Østlandet et eksternt mål, innen landbrukssatsingen.

15.b) Skaffe til veie betydelige ressurser fra alle kilder og på alle nivåer for å finansiere en bærekraftig skogforvaltning, og sørge for virkemidler egnet til å fremme slik forvaltning i utviklingslandene, blant annet for bevaring og nyplantning av skog. Dette er også et eksternt mål for banken, hovedsakelig innen landbrukssatsingen og delvis innen innkjøp.

² Av hele landarealet er knapt tre prosent jordbruksareal, 70 prosent er uproduktive områder og 20 prosent er produktiv skogmarkd. SNL, https://snl.no/jordbruk_i_Norge

³ <https://klimagesmartlandbruk.no/>



"Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer" (internt og eksternt mål)

Svake institusjoner gjør det vanskeligere å stoppe korrupsjon, bestikkelser og skatteunndragelser. Dette hemmer den økonomiske veksten i et land og frarøver mennesker retten til grunnleggende velferdstjenester. SpareBank 1 Østlandet har hensiktsmessige rutiner, god opplæring og kompetente ansatte for å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet. Banken har også generelt et høyt fokus på etikk og antikorrupsjon. I 2020 etablerte vi et eget etisk råd, og alle medarbeidere får relevant opplæring, bla. gjennom Etikkuka.

Delmål:

16.4) Innen 2030 oppnå en betydelig reduksjon av ulovlige finans- og våpenstrømmer, gjøre det enklere å spore opp og returnere stjålne eiendeler samt bekjempe alle former for organisert kriminalitet. Her leverer banken gjennom vårt arbeid mot hvitvasking.

16.5) Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for korrupsjon og bestikkelser. Banken arbeider både internt og eksternt for å bidra til dette målet.

16.6) Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer. Banken leverer på dette målet gjennom rapportering og åpenhet.

16.7) Sikre lydhøre, inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser på alle nivåer. For banken er dette et internt mål, hovedsakelig innen HR.

16.b) Fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling. Dette gjør SpareBank 1 Østlandet blant annet i arbeidet gjennom Finans Norge.

"Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling."

For å lykkes med bærekraftmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Bærekraftmålene skal fungere som en felles, global retning og prioritert innsats de neste 15 årene. Erfaring fra Tusenårsmålene viser at denne typen målrettet innsats virker.



SpareBank 1 Østlandet skal, som vist gjennom dette dokumentet, i stor grad samarbeide med andre om å oppfylle bærekraftsmålene.